

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการค้าเสรีที่มีต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาววิไลลักษณ์ สกุลเขมฤทัย

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.เสถียร ศรีบุญเรือง	ประธานกรรมการ
	รศ.ดร.คณิต เศรษฐเสถียร	กรรมการ
	ผศ.วัชรวิ พฤทธิกันนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบของการค้าเสรีที่มีต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ประการแรก ศึกษาโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทยรวมถึงศึกษาข้อได้เปรียบและเสียเปรียบของอุตสาหกรรมนี้เทียบกับคู่แข่งในตลาดน้ำตาลโลก ประการที่สอง ศึกษาผลกระทบในระยะสั้นที่มีต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทยจากการลดการแทรกแซงภายหลังบังคับใช้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีทำให้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทยเกิดการปรับตัวเพื่อหาแนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมน้ำตาลไทยให้สอดคล้องกับการปรับตัวของการค้าน้ำตาลในตลาดโลกอนาคต นอกเหนือจากการอธิบายเชิงพรรณนาโครงสร้างของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลแล้ว การศึกษานี้ใช้วิธีการเชิงปริมาณวิเคราะห์ผลกระทบในระยะสั้นต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทย โดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติอธิบายปริมาณการผลิตน้ำตาลภายในประเทศ ราคาอ้อยที่เกษตรกรได้รับ ปริมาณการบริโภคน้ำตาลภายในประเทศและปริมาณการส่งออกน้ำตาลทรายดิบของไทย

ผลจากการศึกษาดังกล่าวพบในประเศพบว่า ความยืดหยุ่นของปริมาณการผลิตน้ำตาลภายในประเทศต่อราคาอ้อยที่เกษตรกรได้รับมีค่า -0.0088 ส่วนความยืดหยุ่นของปริมาณการบริโภคน้ำตาลภายในประเทศต่อราคามีค่า -0.39 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความยืดหยุ่นที่คำนวณได้นั้นมีค่าน้อยกว่า 1 ให้ความหมายโดยนัยว่ามีความยืดหยุ่นน้อย ส่วนการศึกษาผลกระทบทางสวัสดิการของผู้บริโภคและผู้ผลิตแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงแรกในระหว่างปี 2522-2525 ซึ่งเป็นช่วงที่ยังไม่ได้ขึ้นนโยบายรักษาเสถียรภาพราคาน้ำตาลในประเทศ ช่วงที่สองในระหว่างปี 2526-2537 นั้นเป็นช่วงที่มีการขึ้นนโยบายรักษาเสถียรภาพราคาน้ำตาลในประเทศ และช่วงสุดท้ายในระหว่างปี 2538-

2543 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการลดการแทรกแซงตลาดน้ำตาลซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงแกตต์ในระยะสั้น ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้บริโภคนั้นเป็นผู้สูญเสียผลประโยชน์มาโดยตลอดโดยเฉพาะในช่วงที่ 2 นั้น ผู้บริโภคเสียผลประโยชน์มากที่สุด ส่วนช่วงสุดท้ายนั้นผู้บริโภคเสียประโยชน์น้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลดการแทรกแซงตลาดน้ำตาลในระยะสั้นส่งผลดีต่อผู้บริโภคน้ำตาลภายในประเทศสำหรับผู้ผลิตนั้นกลับเป็นผู้ที่ได้ประโยชน์ตลอดทั้ง 3 ช่วงเวลาที่กล่าวมา แต่ผลประโยชน์ที่ผู้ผลิตได้รับในช่วงสุดท้ายและช่วงแรกนั้นมีค่าน้อยกว่าผลประโยชน์ที่ผู้ผลิตได้รับในช่วงที่ 2 ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การนำนโยบายรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศมาใช้เป็นผลดีต่อผู้ผลิตน้ำตาลในประเทศ แต่เมื่อลดการแทรกแซงตลาดน้ำตาลลงนั้น ไม่ได้ทำให้ผู้ผลิตน้ำตาลในประเทศดีขึ้นแต่อย่างใด ผลศึกษาถึงผลกระทบทางสวัสดิการสุทธิรวมของประเทศพบว่า ช่วงแรกนั้นผลกระทบทางสวัสดิการสุทธิมีค่าเป็นลบ ส่วนช่วงเวลาที่ 2 และช่วงเวลาที่ 3 ผลกระทบทางสวัสดิการสุทธิมีค่าเป็นบวกซึ่งแสดงให้เห็นว่า การนำนโยบายรักษาเสถียรภาพราคาน้ำตาลในประเทศและการลดการแทรกแซงตามข้อตกลงแกตต์นั้นเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลในประเทศไทยโดยรวม

ผลจากการศึกษาในกรณีที่มีการเพิ่มราคาน้ำตาลในตลาดโลกขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี ในช่วงปี 2544-2547 ภายใต้นโยบายรักษาเสถียรภาพราคาน้ำตาลในประเทศคงเดิมและภายใต้กรณีที่ไทยปล่อยให้ราคาขายน้ำตาลในประเทศลอยตัวตามราคาตลาดโลกพบว่า ทั้ง 2 กรณีนั้นทำให้ผู้บริโภคสูญเสียประโยชน์ทางสวัสดิการแต่ให้ผลประโยชน์ทางสวัสดิการต่อผู้ผลิต ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ถ้ารัฐบาลใช้นโยบายปล่อยให้ราคาขายน้ำตาลในประเทศลอยตัวตามราคาตลาดโลกจะทำให้ผู้บริโภคเสียผลประโยชน์มากกว่าการใช้นโยบายรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศแต่ทำให้ผู้ผลิตได้ประโยชน์มากขึ้น เมื่อพิจารณาผลกระทบทางสวัสดิการสุทธิที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยแล้วผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าไทยได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลดการแทรกแซงตลาดน้ำตาลและให้เป็นไปตามข้อตกลงของแกตต์นั้นส่งผลดีต่อภาพรวมของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไทย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ได้จากการศึกษานี้แยกเป็น 2 ส่วนคือ มาตรการในระยะสั้น รัฐยังไม่ควรนำนโยบายปล่อยให้ราคาขายน้ำตาลในประเทศลอยตัวตามราคาตลาดโลกมาใช้เพราะจะทำให้ผู้บริโภคภายในประเทศเสียประโยชน์ ในขณะที่เดียวกันนั้นรัฐควรสนับสนุนให้ผู้ผลิตอ้อยและน้ำตาลในประเทศเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตรวมไปถึงการปรับปรุงระบบคลังสินค้าให้เพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าในอนาคต มาตรการในระยะยาว เมื่อประเทศต่าง ๆ ลดการแทรกแซงตลาดน้ำตาลผู้ผลิตน้ำตาลไทยจะได้รับผลประโยชน์มากขึ้น ดังนั้นรัฐควรส่งเสริมให้มีการปลูกอ้อยและผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงควรใช้ข้อได้เปรียบทางด้านราคาส่งออกในรูปแบบ F.O.B. และสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการส่งออกให้เป็นประโยชน์ต่อ

การขยายปริมาณการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อรักษาประเทศคู่ค้าเดิมและเพิ่มคู่ค้าใหม่โดยเฉพาะ
ในทวีปเอเชียให้มากขึ้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title	The Impacts of Free Trade on the Sugar and Sugar Cane Industry in Thailand	
Author	Ms.Wilailak Sakulkhemruethai	
M. Econ.		
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Satiean Sriboonruang	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Kanit Sethasathien	Member
	Asst. Prof. Watcharee Prugsiganont	Member

ABSTRACT

The purposes of the thesis entitled the impacts of free trade on the sugar and sugar cane industry in Thailand are as follow : Firstly, to explore the structure of Thai sugar and sugar cane industry, including its advantage and disadvantage in comparison with its competitors in the global market. Secondly, to study the impacts of short-term reduction in market intervention after implementing Uruguay Round GATT Agreement on sugar industry and its impacts if Thai government embraces Free Trade policy. Thirdly, to find out the appropriate measures for sugar industry to adjust itself conforming to the global sugar industry changes. This study tries to descriptive statistic for explaining the structure of Thai sugar and sugar cane industry. Moreover, the quantitative method was also used as an analytical tool by constructing an econometric model to explain a domestic sugar demand, a price of sugar cane, a domestic sugar supply, and an export raw sugar supply.

The study results of domestic sugar market found that the elasticity of the domestic sugar production with respect to sugar cane price was -0.0088. The demand price elasticity of the domestic sugar production was -0.39. Therefore the estimated supply and demand price elasticity were found less than one, which indicated that both of them were inelasticity. The study results of impacts on national welfare of consumers and producers were separated into three phases. The first phase focused on the period during 1979 – 1982 when the policy of stabilization of sugar

price was not implemented. The second phase focused on the period during 1983–1994 when the aforementioned policy was taken into account and action. The last phase covered the period of 1995–2000 when the GATT Agreement demanded short-term reduction in market intervention. The study results showed that from consumer's viewpoint, the consumers have been losing their benefits during the entire 3 time periods, especially in the second phase. However, in the last phase the consumer lost their benefit less than the other phases, which implies that short-term reduction of market intervention is beneficial for the domestic sugar consumers. On the contrary, sugar producers have had better benefits during the entire 3 time periods, but in the first phase and the last phase the producers gain their benefit less than the second one. This study indicated that in a short term basis the reduction of market intervention does not improve the benefits for domestic sugar producers. The study results of the impacts on welfare found that the impact on national welfare have always been increasing. This implies that the reduction of market intervention and stabilize domestic price resulted in overall improvement in the sugar and sugar cane industry.

An increasing one percent of world sugar price during 2001 – 2003 under Thai national policy that focused on stabilizing domestic sugar price and floating price in line with the world market found that consumers loss their benefit meanwhile, the producers would be the gainer. Moreover, if the government try to float domestic sugar price in line with world price, the consumers will loss their benefit more than the application of the stabilization price policy. On the contrary, the producers will gain benefit in the latter case more than the first case. The overall results found that Thailand obtained the benefit in period during 2001-2003 more than the duration between 1995-2000. This result implied that the reduction of global market intervention would lead to better outcome for Thai sugar and sugar cane industry.

Policy recommendations from this study are as follows. Firstly, in short-term, the government should not try to float domestic sugar price in line with the world sugar price in order to protect the domestic consumers benefit. Furthermore, the government should advise the domestic producers to increase their production and transportation efficiency in order to prepare themselves for the free trade regime. Finally, if all countries reduce the distortion in the world sugar market, sugar producers will be gain more advantage even the government stabilizes the domestic sugar price or not. Therefore, in long-term, the government should promote domestic producers to increase in their sugar and sugar cane production. Moreover, try to keep its major

trade partners and seek for more new trade partner, especially the trade partners in Asia by utilizing lower pricing and geographical advantages.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University